

Alf Jönsson
Tfn: +46 44 309 31 21
Mail: alf.jonsson@skane.se

BESLUT

Datum 2020-05-05
Dnr 2020-o000130

1 (5)

Riktlinjer Skyddsmask 90 under covid-19-pandemi

Regiondirektören beslutar i enlighet med bif beslutsförslag ang riktlinjer för Skyddsmask 90 under covid-19-pandemin

Alf Jönsson
Regiondirektör

Carl Vigre
Regional Beredskapsöverläkare
Tel: +46 727 038476
carl.vigre@skane.se

Covid-19 Beslutsförslag

Datum 2020-04-18
Version 1.0

2 (5)

Riktlinjer Skyddsmask 90 under covid-19-pandemi

Bakgrund

Skyddsmask 90 är en heltäckande andningsmask som är framtagen till Försvarsmakten för användning som skydd mot olika stridsmedel. Den har bedömts vara en av de bästa heltäckande skyddsmaskerna som existerar, bland annat tack vare sin höga skyddsnivå mot kemiska och biologiska ämnen. Skyddsmasken är inte CE-märkt, varför det i grunden råder förbud mot användning inom sjukvården. Med anledning av nu rådande covid-19-pandemi har Arbetsmiljöverket utfärdat föreskrift som medger användning av Skyddsmask 90 med tillhörande filter¹. I samma föreskrift framgår därtill:

Arbetsgivaren ska i första hand välja andningsskydd som uppfyller kraven i tillämpliga förordningar och direktiv om sådana finns tillgängliga i verksamheten.

Region Skåne har, med anledning av pågående covid-19-pandemi, från Socialstyrelsen erhållit lån på drygt 4000 Skyddsmask 90. Utöver detta har Region Skåne sedan tidigare tillgång till ett mindre antal skyddsmasker genom lån från Försvarsmakten. De senare är sedan tidigare utlånade till ambulansverksamheterna i Skåne.

Skyddsmask 90 har ett väldokumenterat skydd för användaren. Filtret är flergångs och har utifrån covid-19-belastning i princip obegränsad användningstid. Det saknas dock mindre eller ingen dokumentation om risker för omgivningen vid användning av masken under pågående covid-19-pandemi, liksom det finns begränsat underlag avseende desinficering.

Gällande risk för omgivningen behöver man beakta att skyddsmaskens utandningsventil är riktad rakt framåt. Genom ventilen passerar förutom utandningsluft även svett och saliv. Risker för svett är stora på grund av maskens

¹ AFS 2020:2

heltäckande utformning. Här finns således en överhängande risk att användaren sprider droppar/aerosol med smitta rakt framför sig.

Avseende sanering så behöver masken saneras mellan varje användning. Det cirkulerar flera olika instruktioner för hur masken skall rengöras efter covid-19-exponering. Totalförsvarets Skyddscentrum har tagit fram en instruktion² med anledning av pågående covid-19-pandemi, där man bland annat redogör för tre saneringsmetoder. Två av dessa bygger på upprepad rengöring med ytdesinfektion eller klorinlösning. Här saknas dock detaljerad beskrivning för hur man hanterar filter, filteranslutning och resårbanden. Den tredje beskriver en metod där hela masken inklusive filter och resårband värmebehandlas.

Överväganden

Vid framtagande av aktuellt beslutsförslag har tyngdpunkt lagts vid gällande regelverk, patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Ambitionen är att riktlinjerna skall vara enkla och tydliga, för att minimera risker.

Beslutsförslag

Utiifrån ovanstående föreslås följande:

Lagerhållning och utdelning av Skyddsmask 90 i Region Skåne

De Skyddsmask 90 som Region Skåne besitter utgör en väsentlig del av sjukvårdens beredskap avseende skyddsutrustning vid ett covid-19-utbrott i Skåne. De skall därför behållas. Förvaring sker centralt i beredskapslager.

Regional beredskapsöverläkare bedömer, i samråd med Smittskyddsläkaren, om det föreligger behov av att dela ut Skyddsmask 90. Regional beredskapsöverläkare beslutar om tilldelning (utdelning) av Skyddsmask 90.

Utlämnade skyddsmasker erhålls på lån.

² Skyddsmask 90, Totalförsvarets Skyddscentrum, 2020-03-23

Beslut om användning

Respektive verksamhetschef ansvarar i linje med ordinarie arbetsmiljö- och patientsäkerhetsansvar för om och när tilldelade Skyddsmask 90 skall användas.

Skyddsmaskerna används först när det inom Region Skåne inte finns tillräcklig samlad tillgång på godkänd skyddsutrustning.

Användning av Skyddsmask 90 skall upphöra så snart godkänd skyddsutrustning finns att tillgå.

Användningsområde

Skyddsmasken får enbart användas vid vård av patienter med bekräftad covid-19.

Skyddsmasken får INTE användas som specifikt skydd mot annan smitta utan att smittskyddsläkare godkänt detta.

Utbildning

Verksamhetschef ansvarar för att personal har eller får adekvat utbildning innan användning sker.

Personal skall ha provat ut skyddsmask i förväg, under överinseende av personal med adekvat kompetens kring utprovning och handhavande.

Bruksanvisning

Användning sker enligt Region Skånes reviderade version av Totalförsvarets Skyddscentrums instruktion³.

Tillpassning

Tillpassning utförs genom *Förenklad tillpassning*⁴.

Skägg/skäggstubb och ansiktspiercing kan påverka skyddsmaskens täthet, varför särskild försiktighet/observans måste vidtas om sådant föreligger.

³ Skyddsmask 90, Instruktion Region Skåne, 2020-04-18

⁴ Skyddsmask 90, Instruktion Region Skåne, 2020-04-18

Glasögon och kontaktlinser

Endast specialtillverkade skyddsmaskglasögon får användas. (Kontakta RMKL vid trängande behov av beställning)

Kontaktlinser får användas tillsammans med skyddsmasken.

Användning av vätskeintag

På grund av risk för kontaminering/smitta så får vätskeintaget inte användas.

Sanering

Sanering av mask och filter utförs genom värmebehandling⁵.

Sanering genom sprit- eller klorinlösning är ej godkänt i Region Skåne.

Återlämning

Skyddsmask och filter återlämnas rengjorda och sanerade, med skyddslock och formstöd monterade.

Kassation

Utrustningen är flergångs. Kassation får inte ske utan godkännande från Regional beredskapsöverläkare.

Undantag

Regiondirektör eller regional beredskapsöverläkare kan meddela undantag från dessa riktlinjer.

Carl Vigre

Regional Beredskapsöverläkare

Eva Melander

Smittskyddsläkare

⁵ Skyddsmask 90, Instruktion Region Skåne, 2020-04-18